

Rijst zorgt voor baby's en blauw staat voor trouw

Bruidsrituelen ontrafeld

Een echte gentleman draagt zijn bruid 's nachts over de drempel. En kletterende blikken achter jullie auto maken het feest pas echt compleet. Maar wist je dat deze twee rituelen eigenlijk bedoeld zijn om geesten te verjagen? En dat Sinterklaas eigenlijk Goed Huwelijkmans heet? Wij doken in de geschiedenisboeken en ontrafelden de bruidsrituelen.

Ringen

Trouwringen worden vanwege hun ronde vorm al eeuwen uitgewisseld om de oneindige liefde tussen twee mensen uit te beelden. Om welke vinger de ring gedragen wordt, is per geloof verschillend. Katholieken dragen de verlofingsring rechts en de trouwring links, protestanten doen het precies andersom. Mensen die niet gelovig zijn, dragen de trouwring meestal aan de rechter ringvinger. Men dacht vroeger dat de ader die door de ringvinger liep, rechtstreeks naar het hart liep. En zoals een ring is, moet het huwelijk zijn: rond, dus oneindig.

Rijst gooien

Nadat bruid en bruidegom het stadhuis uitkomen, worden ze door een uitgelaten groep familie en vrienden bedolven onder de rijstkorrels. Hoewel de rijst tegenwoordig vaak wordt vervangen door confetti of bellenblaas, is het nog steeds één van de meest feestelijke momenten van de huwelijksdag. Het gooien van rijst symboliseert behalve brood op de plank ook vruchtbaarheid. Dus wil je een groot gezin, zorg dan voor kilo's rijst!

Something old...

Something old, something new, something borrowed, something blue... oftewel, de bruid moet iets ouds, nieuws, geleends en blauws bij zich dragen. Het oude en nieuwe voorwerp staan voor het oude leven dat je achterlaat en het nieuwe leven dat je begint. Het geleende voorwerp symboliseert de hulp van vrienden en familie. Blauw staat voor zuiverheid en trouw. Meestal wordt een blauwe kousenband gekozen als 'something blue', maar er zijn ook bruiden die bijvoorbeeld hun teennagels blauw lakken. Ook populair zijn oude sieraden. Leen je ze van je moeder, dan heb je meteen iets ouds én geleends te pakken.

Kousenband

In het begin van de 20ste eeuw bestonden er nog geen panty's. Kousen werden opgehouden met een kousenband om het been. In de jaren '20, toen de korte rok hoogtij vierde, werden deze mooi versierd met rosetten. Vroeger deed de man in het huwelijksbed de kousenband af. Het stond toen symbool voor seksuele trouw. Nu wordt de kousenband vaak als 'something blue' gedragen door de bruid. Overigens is het de traditie dat de bruidegom de kousenband met zijn tanden van het been van zijn bruid trekt en deze vervolgens tussen het mannelijk publiek gooit. De man die hem vangt, is de eerstvolgende bruidegom.

FOTO: SANDER MOREL

FOTO: FROUKJE POLMAN VOOR STUDIO 5882

Sluier

Het optillen van de bruidssluier blijft een magisch moment. Bedenk echter wel goed wie dit doet, want wanneer de bruidegom de sluier van zijn bruid optilt, staat dit symbool voor de mannelijke dominantie. Een bruid die haar sluier zelf optilt, laat daarentegen zien dat ze zelfstandig is. Je hoeft hier natuurlijk niets op uit te doen, maar zeg nou zelf; het beeld van een bruidegom die liefkozend de sluier van zijn bruid optilt, is wel een 'weke knieën-moment'.

Bruidssuikers

Bruidssuikers zijn mooi verpakte, harde, zoete snoepjes. Tegenwoordig worden ze vaak aan de gasten gegeven als give-away, maar vroeger strooide de bruid de bruidssuikers tussen de buiten wachtende kinderen. De bruidssuikers stonden voor voorspoed en de zoete tijden in het huwelijk, maar ook voor een kinderrijk leven. Voor de kinderen van vroeger was het een hele happening, waar ze maar al te graag voor in de rij wilden staan. Zo vaak kregen ze immers geen snoep. Bruidssuikers zijn verkrijgbaar in vele varianten. De moderne versie heeft een chocoladevulling, maar voor de ouderwetse bruidssuiker kun je nog steeds bij een aantal banketbakkers terecht.

Info: www.bakkerijvandongen.nl, www.geluk.com

Geesten hadden het op de bruid gemunt

Bridsmeisjes

En jawel, nog meer spookverhalen. Ook de bridsmeisjes vinden hun oorsprong in het misleiden van boze geesten. Men geloofde dat de geesten het op de trouwdag op de bruid gemunt hadden. Door de bridsmeisjes net zo te kleden als de bruid, zouden de geesten niet meer weten wie nou de echte bruid was. Bovendien maakten meisjes op deze manier al eens een huwelijk van dichtbij mee. De bridsmeisjes anno 2008 verjagen geen boze geesten meer, maar zijn er om de bruid te helpen met de organisatie van de grote dag. Ook lopen ze volgens de traditie achter de bruid aan om haar sleep te dragen. Erg populair zijn de 'strooiertjes', oftewel de bridsmeisjes die bloemblaadjes voor het bruidspaar uitgooien.

Blikjes achter auto

Dat men vroeger erg bijgelovig was, blijkt wel want, net als het over de drempel tillen, komen ook de rammelende blikken achter de auto voort uit angst voor geesten die het geluk van het pasgehuwde stel willen verpesten. Men hing de blikken achter de koets in de hoop dat het harde geluid de boze geesten weg zou jagen. Op een bruiloft kun je tenslotte geen kwelgeesten gebruiken.

Pinata

De pinata is al 450 jaar lang een vrolijke verschijning op Zuid-Amerikaanse bruiloften. Ook in Nederland zie je hem steeds vaker opduiken. Een pinata is een vrolijk gekleurd papieren voorwerp, gevuld met snoepjes of confetti. Terwijl alle huwelijksgasten om de pinata heen staan, probeert het bruidspaar hem stuk te slaan, zodat de inhoud eruit valt. De pinata symboliseert het geloof in het goede en het gevecht tegen het slechte. De stok is bedoeld om te vechten tegen het slechte, uitgedrukt door de zeven punten van de pinata. Vroeger werd je geblinddoekt en zeven keer rondgedraaid, voordat je de pinata stuk moest slaan. Geen makkelijke opgave, maar gegarandeerd een hoop hilariteit.

FOTO: CYRIEL CREMERS

FOTO: HARRY VAN DER BRUGGHE

Ceremoniemeester

De rol van de ceremoniemeester, oftewel de belangrijkste helper, is al terug te vinden in de oudheid. De Egyptische farao's lieten hun feesten organiseren door een ceremoniemeester. Deze was zo loyaal aan zijn farao dat hij zelfs na zijn dood nog aan zijn zijde stond... in het graf.

Jurk

De meeste bruidsjurken zijn wit, de kleur van maagdelijkheid. Je zou denken dat dit van vroeger afstamt, omdat vrouwen toen vaak als maagd het huwelijk ingingen. Toch is dit niet het geval. Pas sinds vorige eeuw wordt er in het wit getrouwd, daarvoor waren de jurken vaak zwart of gebloemd. In de Romeinse tijd waren ze rood en in het oude Griekenland trouwde men in het geel. Erg belangrijk was dat de bruidegom de jurk niet voor zijn huwelijksdag zag. Dat bracht ongeluk.

De bruid over de drempel tillen

Tegenwoordig is het vooral een romantisch gebaar; een man die zijn vrouw in zijn armen draagt en over de drempel tilt. Vroeger was het een stuk minder romantisch. Men geloofde namelijk dat als de bruid het huis van haar nieuwbakken echtgenoot binnen ging, de demonen uit haar eigen familie haar zouden volgen. En dat niet alleen, ook om te voorkomen dat de schulden en slechte naam van haar ouders hun achterna gingen. Door haar over de drempel te dragen, raakten de demonen het spoor bijster en zo kon het bruidspaar een gelukkig en demonenloos leven leiden.

De hand vragen

Niet verplicht, wel gewenst; een bruidegom die de hand van de dochter vraagt aan de vader van de bruid. Vroeger was dit wel verplicht, want voordat de vader zijn toestemming gaf, moest er tussen de families veel geregeld worden, zoals de uitzet die de bruid mee kreeg. Ook was dit het moment waarop de vader de bruidegom aan een kruisverhoor onderwierp. Zo kwam hij erachter of de jongeman wel in staat was om voor zijn geliefde dochter te zorgen.

Cadeaus

Een duurzaam servies, geld, een espressoapparaat... allemaal leuk om cadeau te krijgen op jullie huwelijk. Of hebben jullie liever een hoefijzer? Een traditioneel cadeau voor een lers bruidspaar is namelijk een hoefijzer. Hiermee wordt het bruidspaar veel geluk toegewenst. Bij Turkse huwelijken krijgt de bruid geld en sieraden op haar jurk gespeld. In Nederland kreeg de bruid van haar moeder een vierbes mee. Dat beschermde het huis en het vee. En alles aan de vierbes - takken, bloemen en vruchten - was te gebruiken.

Bruidloop

Hebben jullie je ooit afgevraagd waar het woord 'bruiloft' vandaan komt? Waarschijnlijk stamt het af van 'bruidloop'. De bruidloop was de optocht waarbij de bruid door haar familie en buurtgenoten naar haar aanstaande man werd gebracht. In waterrijke gebieden maakte men gebruik van een bootje dat rijkelijk versierd werd. Hier komt ook de term 'in het huwelijksbootje stappen' vandaan. Tegenwoordig is het niet meer de bruid, maar de bruidegom die zijn aanstaande komt ophalen.

Bloemen

Als geschenk aan zijn bruid geeft de bruidegom een mooi boeket bloemen. Volgens de etiquette geeft hij dit wanneer hij haar bij haar ouderlijk huis afhaalt. Vroeger kreeg zij vaak een anjer, het teken van trouw en eeuwige liefde. Tegenwoordig krijgt de bruid een groot boeket, meestal bestaand uit rozen, lelies, oranjebloesem of lelietjes-van-dalen. Een erg leuk ritueel dat uit Engeland is komen overwaaien, is het gooien van het bruidsboeket tussen alle aanwezige ongetrouwde dames. Degene die het boeket vangt, zal de eerstvolgende bruid zijn.

Huwelijksreis

Je zou het misschien niet denken, maar zelfs de huwelijksreis heeft een geschiedenis. Vroeger gebeurde het nog wel eens dat de bruidegom zijn bruid kidnapte en haar op een geheime locatie verborgen hield. Als hij haar lang genoeg bij zich hield, werd ze volgens de tradities vanzelf de zijne. Dit gebeurt nog steeds in sommige culturen, zoals bij traditionele zigeuners. Gelukkig is de moderne huwelijksreis een stuk geëmancipeerder, al is het vaak nog steeds de taak van de man om de reis uit te zoeken.

De bruid weggeven

Het weggeven van de bruid werd vroeger wel heel letterlijk genomen. De vader ruilde zijn dochter in voor geld of een materiële vergoeding. Wanneer een vader nu zijn dochter weggeeft, betekent het dat hij haar naar het altaar begeleidt en op die manier laat weten dat hij achter het huwelijk staat. Hij vertrouwt zijn dochter toe aan de bruidegom en draagt symbolisch de zorg voor haar over aan een andere man.

Bedenk goed wie de bruidssluiert optilt

Morgengave

Na een heerlijke nacht, jullie eerste als man en vrouw, worden jullie samen wakker. Alsof het allemaal nog niet bijzonder genoeg was, heeft hij ook nog een cadeautje voor je in de vorm van een mooi sieraad. Wat attent van hem! Dit cadeau na de huwelijksnacht heet 'Morgengave' en vroeger was het heel gebruikelijk dat de man zijn vrouw een geschenk gaf. Hiermee bedankte hij haar voor de fijne huwelijksnacht.

FOTO: SANDER MOREL

Wittebroodsweken

Vroeger woonde men pas samen na de huwelijksvoltrekking en de weken na de bruiloft waren bedoeld om het paar aan elkaar te laten wennen. Ze hoefden nog niet te werken en konden het rustig aan doen. De naam wittebroodsweken komt van witbrood, een lekkernij die alleen tijdens feestdagen werd gegeten. Nu gaan bruidsparen vaak op huwelijksreis om lekker rustig aan te doen.

FOTO: BERT BRUSSEE

Huwelijksnacht

Gelukkig is de huwelijksnacht tegenwoordig iets intiemers tussen twee personen. Vroeger bemoeide de hele gemeenschap zich ermee. In de achttiende eeuw werd het bruidspaar door alle gasten vergezeld naar hun versierde huwelijksbed. De bruid werd beroofd van haar sluier, kousenband en tiara en vervolgens alleen achter gelaten met haar man. Het huwelijk was pas geslaagd als het geconsumeerd was.

Een hoefijzer als cadeau brengt geluk in jullie huwelijk

Bruidstranen

Hoewel menige bruid een paar tranen zal laten op haar bruiloft, gaat het nu om een drankje en niet om echte tranen. Vroeger schonk men op bruiloften bruidstranen, een soort likeur op basis van gekruide zoete wijn met kaneel en suiker. Deze bruidstranen symboliseerden het afscheid van de bruid van haar ouderlijk huis en haar jeugd. Een leuk idee is het weggeven van kleine flesjes bruidstranen op jullie huwelijk. **Info: www.de-ooievaar.nl**

Sinterklaas

Sinterklaas kapoentje, gooi wat in m'n schoentje... Tegenwoordig voorziet de Sint de kinderen van snoepgoed en cadeaus, maar van oudsher is Sint-Nicolaas de patroonheilige van ongehuwde meisjes. 'Sinterklaas goedheiligman' betekent eigenlijk 'Sinterklaas goed huwelijkman', want vroeger werd hij 'Goethylikman' genoemd. Ongehuwde meisjes konden hem om een man vragen. Ook was het de gewoonte dat mannen op Sinterklaasavond een versierde speculaaspop (een vrijer) - liefst versierd met glazuur en met een gedicht - gaven aan de vrouw met wie ze wilden trouwen. Met recht een zoet huwelijksaanzoek dus!

Bruidegomspijp

Toen prins Claus met Beatrix trouwde, kreeg hij een versierde pijp van klei. Het geven van een bruidegomspijp is een oud gebruik, dat nog af en toe in ere wordt gehouden. De pijp wordt gegeven na de ondertrouw. De pijp wordt van oorsprong versierd door het zusje of het nichtje van de bruid. De steel van de pijp kreeg prachtige strikken en bloemen en de bruidegom moest de pijp roken en hem gedurende het huwelijksfeest bij zich dragen.

TEKST: CHANTAL VISSER